

<p>Nazwa projektu Ustawa o Rzeczniku Praw Podatnika</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt Paweł Gruza Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Filip Świtała filip.switala@mf.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 06.08.2018</p> <p>Źródło: Inne</p> <p>Nr w wykazie prac UD421</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy o Rzeczniku Praw Podatnika wchodzi w skład pakietu ustaw, obejmującego:

- i) projekt ustawy - Ordynacja podatkowa,
- ii) projekt ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Ordynacja podatkowa i ustawę o Rzeczniku Praw Podatnika, których celem jest dostosowanie krajowego prawa podatkowego do potrzeb podatnika i nowych standardów kształtowania relacji między państwem a obywatelem.

Projekt jest odpowiedzią na zgłaszane przez różne środowiska postulaty dotyczące zwiększenia ochrony pozycji podatnika w relacji z organami podatkowymi.

Powołanie Rzecznika Praw Podatnika nabiera również szczególnego znaczenia w kontekście dokonywanych obecnie licznych zmian w prawie podatkowym, wynikających z konieczności wdrożenia dyrektyw unijnych oraz służących uszczelnieniu systemu podatkowego. Zgodnie z projektem Rzecznik Praw Podatnika będzie instytucją, która zapewni realizację zasad określonych w projekcie nowej ordynacji podatkowej. Rzecznik będzie stał na straży praw podatników, w szczególności poszanowania zasady zaufania do władzy publicznej, bezstronności, równego oraz sprawiedliwego traktowania, respektowania słuszych interesów podatników oraz racjonalności działania organów podatkowych wobec podatników. Rzecznik będzie reagował gdy prawa podatnika są naruszane oraz wspierał zobowiązanego w powstałym sporze z organem podatkowym, jeśli wystąpi taka konieczność. Bardzo istotną grupą zadań tej instytucji będzie bieżąca analiza stosowania prawa podatkowego i funkcja sygnalizowania zmian co do praktyki stosowania lub co do stanowienia prawa podatkowego.

Materia prawa podatkowego stanowi dziedzinę obszerną i kompleksową, wymagającą wysokiej fachowości i specjalizacji. Dziedzina ta stale rozrasta się, co jest naturalnym procesem reakcji na pojawiające się nowe ulgi podatkowe, czy nowe formy zatrudniania i wynagradzania pracowników. Stąd potrzeba powołania wyspecjalizowanej instytucji rzecznika, dbającego zwłaszcza o zapewnienie pomocy w tym obszarze stosowania prawa dla obywateli nieprowadzących działalności gospodarczej, którzy co do zasady nie korzystają z kosztownych usług wyspecjalizowanych firm doradczych i kancelarii prawnych. Osoby takie co do zasady nie są profesjonalnymi uczestnikami obrotu gospodarczego, a co za tym idzie, wsparcie ze strony wyspecjalizowanej instytucji Rzecznika jest dla nich najbardziej potrzebne.

Jak wynika z analizy corocznych informacji o działalności sądów administracyjnych, niemalże 30% skarg wnoszonych do sądów administracyjnych dotyczy kwestii podatków i innych świadczeń pieniężnych, do których mają zastosowanie przepisy Ordynacji podatkowej, oraz egzekucji tych świadczeń pieniężnych. Przykładowo, w 2016 roku do wojewódzkich sądów administracyjnych wpłynęło 20 828 skarg w tym zakresie. W tym samym czasie do Naczelnego Sądu Administracyjnego wpłynęło w tym zakresie 6 995 skarg kasacyjnych, z czego 2 637 skarg uwzględniono na rozprawie lub posiedzeniu niejawnym¹.

Liczby te pokazują skalę stosowania przepisów prawa podatkowego w Polsce. Jednocześnie na uwagę zwracają dane zebrane od organów podległych Ministrowi Finansów, z których wynika, iż liczba wystąpień i interwencji Rzecznika Praw Obywatelskich w indywidualnych sprawach prowadzonych przez organy podatkowe systematycznie rośnie z roku na rok, przy czym liczba ta jest raczej niska (24 wystąpienia i interwencje Rzecznika Praw Obywatelskich w 2017 r.) w stosunku do olbrzymiej ilości wnoszonych skarg sądowoadministracyjnych na rozstrzygnięcia organów podatkowych². Może to potwierdzać konieczność wprowadzenia organu wyspecjalizowanego o kompetencjach nakierowanych na tę dziedzinę

¹ Informacja o działalności sądów administracyjnych w 2016 roku – NSA Warszawa, 24 kwietnia 2017 r., s.376, 381.

² Źródło własne na podstawie informacji przekazanych przez jednostki podległe.

prawa i wspomagających działania Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców w zakresie przestrzegania praworządności w kwestii poboru danin publicznych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy kompleksowo reguluje funkcjonowanie nowej instytucji - Rzecznika Praw Podatnika. Projektowane rozwiązania dotyczą w pierwszej kolejności osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej. W zakresie spraw przedsiębiorców, podlegających ochronie przez Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, pierwszeństwo w udzielaniu im wsparcia będzie przysługiwało temu drugiemu. Projekt więc zakłada, że Rzecznik Praw Podatnika będzie współpracował z Rzecznikiem Małych i Średnich Przedsiębiorców i w razie potrzeby udzielał mu wsparcia. Tym samym rozwiązania te będą korzystnie oddziaływać na podmioty prowadzące działalność gospodarczą. Proponowane w projekcie rozwiązania gwarantują zwiększenie ochrony praw podatników i zwiększają poczucie bezpieczeństwa prowadzonej działalności oraz kontaktach z organami podatkowymi.

W projekcie określono tryb powoływania Rzecznika. Zgodnie z projektem Rzecznik Praw Podatnika powoływany będzie przez Prezesa Rady Ministrów na 6-letnią kadencję, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Niezależność instytucji zapewnią wprowadzane projektem zasady dotyczące doboru kompetencyjnego osoby sprawującej ten urząd, zasada jednokadencyjności oraz zamknięty i surowy katalog przyczyn odwołania osoby piastującej stanowisko Rzecznika. W myśl projektu Rzecznik nie będzie mógł należeć do partii politycznej, związku zawodowego, ani prowadzić działalności gospodarczej, jak również działalności publicznej nie dającej się pogodzić z godnością urzędu.

Do zadań Rzecznika będzie należało:

- 1) opiniowanie projektów aktów normatywnych z zakresu prawa podatkowego;
- 2) promowanie mediacji między podatnikami a organami podatkowymi;
- 3) współdziałanie ze stowarzyszeniami, samorządami zawodowymi, ruchami obywatelskimi, innymi dobrowolnymi zrzeszeniami i fundacjami, organizacjami reprezentującymi podatników oraz z zagranicznymi i międzynarodowymi organami i organizacjami działającymi na rzecz ochrony praw podatnika, zajmującymi się monitoringiem jakości prawa podatkowego i kierunkami jego reform;
- 4) prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie prawa podatkowego;
- 5) analiza orzecznictwa sądów administracyjnych w sprawach podatkowych oraz orzecznictwa innych sądów i trybunałów w zakresie, w jakim wpływają na rozstrzyganie spraw podatkowych;
- 6) analiza interpretacji ogólnych wydawanych na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz interpretacji indywidualnych wydawanych na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa;
- 7) przedstawianie właściwym organom, organizacjom lub instytucjom publicznym oceny oraz wniosków zmierzających do zapewnienia skutecznej ochrony praw podatnika, wzmocnienia spójności i sprawności prawa podatkowego, usunięcia zbędnych procedur, czy wymogów formalnych lub usprawnienia trybu załatwiania spraw;
- 8) kierowanie do Rzecznika Praw Obywatelskich wniosków o wystąpienie przez Rzecznika Praw Obywatelskich do Trybunału Konstytucyjnego w kwestiach dotyczących praw podatnika z wnioskiem w sprawach, o których mowa w art. 188 Konstytucji;
- 9) analiza sposobu załatwiania przez organy podatkowe skarg i wniosków składanych na zasadach przewidzianych w ustawie - Ordynacja podatkowa;
- 10) podejmowanie innych działań, o ile służą one ochronie praw podatników.

Rzecznik będzie miał obowiązek sporządzać:

- 1) roczny raport podsumowujący analizę orzeczeń oraz interpretacji ogólnych i indywidualnych;
- 2) roczny raport podsumowujący analizę załatwiania przez organy podatkowe skarg i wniosków;
- 3) coroczną informację o swojej działalności oraz o stanie przestrzegania praw podatnika.

Natomiast w zakresie ochrony praw podatników Rzecznik będzie mógł:

- 1) występować do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej albo wydanie lub zmianę innych aktów normatywnych w sprawach podatkowych;
- 2) uczestniczyć jako mediator w postępowaniu podatkowym, administracyjnym i sądownoadministracyjnym;
- 3) występować do właściwego organu z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej w sprawie podatnika, który nie ma możliwości samodzielnego złożenia takiego wniosku lub sprawia mu to nadmierną trudność;
- 4) występować do ministra właściwego do spraw finansów publicznych z wnioskiem o wydanie interpretacji ogólnej na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa;
- 5) występować na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa do ministra właściwego do spraw finansów publicznych z wnioskiem o wydanie ogólnych wyjaśnień przepisów prawa podatkowego dotyczących stosowania tych przepisów (objaśnień podatkowych), w sprawach budzących wątpliwości interpretacyjne oraz mających istotne znaczenie dla grupy podatników lub jeżeli może to spowodować znaczące obniżenie liczby wniosków o wydanie interpretacji indywidualnych;

- 6) występować z wnioskiem do Naczelnego Sądu Administracyjnego o podjęcie uchwały mającej na celu wyjaśnienie przepisów prawnych budzących wątpliwości, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie, a rozstrzygnięcie ma znaczenie dla grupy podatników lub może spowodować obniżenie liczby spraw indywidualnych w sądach;
- 7) zwracać się o wszczęcie postępowania podatkowego, wnieść skargę do sądu administracyjnego, w tym skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego, wnieść skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, a także uczestniczyć w postępowaniu przed organem administracji publicznej lub sądem – na prawach przysługujących prokuratorowi;
- 8) kierować wystąpienia do organu, w którego działalności stwierdził naruszenie praw podatnika;
- 9) występować do właściwych organów z wnioskiem o wstrzymanie czynności egzekucyjnych lub postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko podatnikowi;
- 10) informować właściwe organy nadzoru lub kontroli o dostrzeżonych nieprawidłowościach w funkcjonowaniu organów podatkowych;
- 11) informować właściwe organy o dostrzeżonych barierach i utrudnieniach w zakresie wykonywania obowiązków podatkowych;
- 12) występować, na wniosek podatnika, do ministra właściwego w sprawach finansów publicznych w celu wydania decyzji uchylającej lub zmieniającej decyzję ostateczną (o której mowa w projektowanym art. 470 § 5 nowej Ordynacji podatkowej).

Projektowane rozwiązania zakładają, że powyższe uprawnienia będą przysługiwać również Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców w odniesieniu do mikro-, małych oraz średnich przedsiębiorców, w zakresie w jakim nie przewiduje tego obecnie ustawa o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców.

Podjęcie czynności przez Rzecznika będzie następowało z urzędu lub na wniosek. Rzecznik będzie realizował zadania przy pomocy Biura Rzecznika Praw Podatnika, a także przy pomocy 16 zastępców działających w terenie oraz 32 przedstawicieli terenowych. Zastępca Rzecznika wraz z dwoma przedstawicielami terenowymi Rzecznika będą mogli tworzyć w każdym województwie trzyosobowy zespół ekspercki. Rozwiązanie to ma ułatwić podatnikom w całym kraju dostęp do pomocy Rzecznika. Szczegółowe kwestie związane z organizacją i funkcjonowaniem instytucji Rzecznika zostaną określone w Statucie.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Instytucja Rzecznika (ombudsmana) reprezentującego interesy podatników lub przedsiębiorców, zaczyna pojawiać się w ostatnich latach w systemach prawno-instytucjonalnych coraz większej liczby państw.

Instytucje posiadające funkcje zbliżone do Rzecznika Podatnika działają m.in. w Kanadzie (Taxpayer's Ombudsman), RPA (Tax Ombudsman), Meksyku (Mexican Tax Ombudsman), Australii (od 2016 r.), Gruzji, na Ukrainie oraz w niektórych stanach USA (np. w stanie Maryland).

W Gruzji w 2015 r. urząd Rzecznika Podatników został przekształcony w Rzecznika Biznesu.

Działa on z urzędu bądź na wniosek, a do jego podstawowych kompetencji należą: zwracanie się do instytucji specjalistycznych i naukowych o wyjaśnienia bądź wnioski; tworzenie grup roboczych, w skład których mogą wejść przedstawiciele organów publicznych i sektora prywatnego; współpraca z organami publicznymi oraz pełnienie funkcji konsultanta sądowego (Amicus Curiae) w Trybunale Konstytucyjnym.

Na Ukrainie Rzecznik Biznesu, czyli organu zbliżonego do Rzecznika Podatnika, funkcjonuje od 2014 r., a jego głównym zadaniem jest rozpatrywanie skarg dotyczących przypadków korupcji i naruszania interesów przedsiębiorców przez władze rządowe i samorządowe.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podatnicy, płatnicy, inkasenci (zobowiązani)	Ok. 25.500.000 (podatnicy podatków dochodowych)	http://www.finanse.mf.gov.pl/documents/766655/5008832/Informacja http://www.finanse.mf.gov.pl/documents/766655/5034290/Informacja	Interesy wszystkich podmiotów mających kontakt z organami podatkowymi będą dodatkowo chronione przez organ, którego powołanie przewiduje przedmiotowy projekt ustawy.
Organizacje przedsiębiorców, samorządy zawodowe, Rzecznik Praw			Umożliwienie tym podmiotom, poza podatnikiem, zwrócenia się z wnioskiem do Rzecznika o podjęcie czynności.

Obywatelskich i Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców			Dodatkowo Rzecznik będzie współpracował z Rzecznikiem Małych i Średnich Przedsiębiorców w zakresie ochrony praw podatników należących do sektora MSP.
Organy kontroli państwowej, zawodowej i społecznej			Rzecznik będzie uprawniony w ramach podjętych czynności do wystąpienia do wskazanych organów i organizacji o zbadanie sprawy lub jej części.
Sejm, Senat			Rzecznik będzie mógł przedkładać Sejmowi i Senatowi informacje wynikające z działalności Rzecznika, a także opinie o projektach aktów normatywnych mogących wpływać na prawa podatnika. Rzecznika, na wniosek Marszałka Sejmu, będzie przedstawiał informacje wynikające z jego działalności oraz będzie mógł podejmować określone czynności.
Wojewódzkie sądy administracyjne, Naczelny Sąd Administracyjny	wojewódzkie sądy administracyjne - 16, Naczelny Sąd Administracyjny - 1	http://www.nsa.gov.pl	Rzecznik będzie miał możliwość: 1) wystąpienia z wnioskiem do Naczelnego Sądu Administracyjnego o podjęcie uchwały; 2) wnieść skargę do sądu administracyjnego, w tym skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz wnieść skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.
Organy Krajowej Administracji Skarbowej, Ministerstwo Finansów	1. izby administracji skarbowej (16) 2. urzędy skarbowe (400) 3. urzędy celno-skarbowe (16, wraz z delegaturami – 45 i oddziałami celnymi - 143)	https://www.mf.gov.pl/krajowa-administracja-skarbowa/kas/struktura-organizacyjna	Rzecznik będzie miał możliwość wystąpienia do właściwego organu KAS z : 1) wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej; 2) z wnioskiem o wydanie interpretacji ogólnej; 3) z wnioskiem o wydanie ogólnych wyjaśnień przepisów prawa podatkowego dotyczących stosowania tych przepisów (objaśnień podatkowych); 4) wnioskiem o wszczęcie postępowania; 5) wnioskiem o wydanie decyzji, o której mowa w projektowanym art. 470 § 5 nowej Ordynacji podatkowej.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Konsultacje publiczne przeprowadzone zostaną do dnia 7 września 2018 r.

W celu przeprowadzenia opiniowania i szerokich konsultacji publicznych projekt zostanie przekazany m.in. do następujących podmiotów:

1. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego,
2. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego,
3. Prezes Narodowego Banku Polskiego,
4. Prezes Komisji Nadzoru Finansowego,
5. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
6. Przewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych,
7. Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej,
8. Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych,
9. Prezes Krajowej Rady Notarialnej,
10. Prezes Polskiej Izby Biegłych Rewidentów,
11. Zarząd Główny Stowarzyszenia Księgowych w Polsce,
12. Prezes Zarządu Polskiej Izby Biur Rachunkowych,
13. Prezes Związku Banków Polskich,
14. Kasa Krajowa Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych,
15. Prezes Związku Rzemiosła Polskiego,
16. Prezes Krajowej Izby Gospodarczej,
17. Rada Dialogu Społecznego,
18. Prezydent Konfederacji Lewiatan,
19. Prezes Business Centre Club,
20. Prezydent Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
21. Prezes Związku Przedsiębiorców i Pracodawców,
22. Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”,
23. Przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
24. Przewodniczący Forum Związków Zawodowych,
25. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
26. Prezes Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A.,
27. Rzecznik Praw Obywatelskich,
28. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	6,48	6,67	6,87	7,08	7,30	7,52	7,76	8,00	8,25	8,50	8,76	83,19
budżet państwa, w tym:	5,91	6,08	6,25	6,45	6,65	6,85	7,07	7,29	7,51	7,74	7,98	75,78
dochody wynikające z obciążenia wynagrodzeń, z tego:	5,91	6,08	6,25	6,45	6,65	6,85	7,07	7,29	7,51	7,74	7,98	75,78
z tytułu zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych (przy założeniu 51,19% udziału w dochodach PIT)	0,61	0,62	0,64	0,66	0,68	0,70	0,72	0,75	0,77	0,79	0,82	7,77
z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne	3,98	4,10	4,22	4,35	4,48	4,62	4,77	4,91	5,07	5,22	5,38	51,11
na Fundusz Pracy	0,32	0,33	0,33	0,34	0,36	0,37	0,38	0,39	0,40	0,41	0,43	4,05
NFZ (z tytułu składek zdrowotnych)	1,00	1,03	1,06	1,09	1,13	1,16	1,20	1,23	1,27	1,31	1,35	12,84
JST (z tytułu 48,81% udziału w dochodach PIT)	0,58	0,59	0,61	0,63	0,65	0,67	0,69	0,71	0,73	0,76	0,78	7,40
Wydatki ogółem	20,89	20,52	20,99	21,48	21,99	22,53	23,08	23,65	24,24	24,85	25,46	249,69
budżet państwa	20,89	20,52	20,99	21,48	21,99	22,53	23,08	23,65	24,24	24,85	25,46	249,69
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	-14,40	-13,85	-14,13	-14,41	-14,69	-15,00	-15,32	-15,66	-16,00	-16,35	-16,70	-166,50
budżet państwa	-14,98	-14,44	-14,74	-15,04	-15,34	-15,67	-16,01	-16,37	-16,73	-17,11	-17,48	-173,91

JST	0,58	0,59	0,61	0,63	0,65	0,67	0,69	0,71	0,73	0,76	0,78	7,41
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	<p>Projekt będzie miał wpływ na wydatki sektora finansów publicznych.</p> <p>Biuro Rzecznika Praw Podatnika będzie stanowić jednostkę budżetową. Wydatki związane z funkcjonowaniem Rzecznika i jego Biura ujmowane będą w ustawie budżetowej i pokrywane ze środków budżetu państwa z części nr 19, której dysponentem jest minister właściwy do spraw budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych.</p> <p>Wydatki związane z obsługą administracyjno-biurową zastępców Rzecznika i przedstawicieli terenowych zostaną pokryte z części budżetu państwa wyodrębnionej zgodnie z art. 9 Ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej.</p> <p>W związku z powyższym konieczne będzie zwiększenie ww. części budżetu państwa o środki na pokrycie wydatków związanych z utworzeniem instytucji Rzecznika Praw Podatnika.</p>											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Oszacowano, że w 2020 r. wydatki budżetu państwa z tytułu utworzenia instytucji Rzecznika Praw Podatnika wyniosą ok. 20,89 mln zł. W porównaniu do 2020 r. w 2021 r. i w latach następnych wydatki ulegną obniżeniu o koszt utworzenia stanowisk pracy (szacowany łącznie na 816 tys. zł). Prognozowany wzrost wydatków budżetu państwa w latach 2022-2030 wynika z przyjętego do kalkulacji założenia wzrostu wynagrodzeń pracowników instytucji, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (http://www.mf.gov.pl/documents/764034/1002167/Wytyczne+zapewniaj%C4%85ce+stosowanie+jednolitych+wskaźnikow+aktualizacja+V+2017; https://www.mf.gov.pl/documents/764034/1002167/Wytyczne+aktualizacja+maj+2018r..)</p> <p><u>Założenia przyjęte do oszacowania wysokości wydatków</u></p> <p>Na wydatki budżetowe związane z utworzeniem i funkcjonowaniem instytucji Rzecznika Praw Podatnika składają się następujące grupy kosztów:</p> <ol style="list-style-type: none"> koszty wynagrodzeń Rzecznika, zastępców Rzecznika, przedstawicieli terenowych, pracowników Biura Rzecznika Praw Podatnika, pracowników zatrudnionych do zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej zastępców Rzecznika i przedstawicieli terenowych; koszty utworzenia nowych stanowisk pracy (koszty jednoroczne na poziomie 6 tys. zł/etat, uwzględnione w wydatkach budżetu państwa w 2020 r., oszacowane łącznie dla 136 etatów w kwocie 816 tys. zł); koszty utrzymania stanowisk pracy (koszty stałe wynoszące rocznie 4 tys. zł/etat, uwzględniające wydatki m.in. na badania, ZFŚS itp., oszacowane łącznie dla 136 etatów w kwocie 544 tys. zł rocznie); koszty działalności operacyjnej Biura Rzecznika (obejmujące m.in. wydatki bieżące, wydatki na nabycie licencji programów niezbędnych do realizacji przewidzianych zadań, wynajmu powierzchni biurowej, oszacowane łącznie na 4,1 mln zł rocznie). <p>W szacowaniu wysokości wydatków budżetu państwa z tytułu wynagrodzeń przyjęto następujące założenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> konieczność utworzenia 136 etatów - Rzecznik Praw Podatnika (1 etat), zastępcy Rzecznika (16 etaty), przedstawiciele terenowi (32 etaty), pracownicy Biura Rzecznika (55 etaty), pracownicy do obsługi administracyjno-biurowej zastępców Rzecznika i przedstawicieli terenowych (32 etaty); szacunkowy łączny koszt wynagrodzeń osób zatrudnionych na ww. stanowiskach oszacowano na poziomie ok. 15 427 tys. zł w 2020 r. Szacując wydatki na ten cel w latach następnych 2021-2030 uwzględniono roczny wzrost wynagrodzenia zgodnie z wytycznymi dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (http://www.mf.gov.pl/documents/764034/1002167/Wytyczne+zapewniaj%C4%85ce+stosowanie+jednolitych+wskaźnikow+aktualizacja+V+2017; https://www.mf.gov.pl/documents/764034/1002167/Wytyczne+aktualizacja+maj+2018r..) <p>Określając wysokość zatrudnienia w instytucji Rzecznika Praw Podatnika wzięto pod uwagę:</p>											

- wysokość zatrudnienia w funkcjonujących obecnie instytucjach o podobnym charakterze działalności tj. w instytucji Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Finansowego, Rzecznika Praw Dziecka, Rzecznika Praw Pacjenta;
- zakres zadań powierzonych do zrealizowania przez instytucję Rzecznika Praw Podatnika,
- określony w projekcie ustawy sposób prowadzenia działalności przez Rzecznika tj. konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania biura Rzecznika Praw Podatnika, 16 zastępców Rzecznika oraz 32 przedstawicieli terenowych.

Proponowana wysokość zatrudnienia w instytucji Rzecznika Praw Podatnika będzie zbliżona do wysokości zatrudnienia w instytucji Rzecznika Praw Pacjenta (ok. 121 etatów) oraz Rzecznika Finansowego (ok. 105 etatów). Będzie o ponad połowę niższa w stosunku do zatrudnienia w instytucji Rzecznika Praw Obywatelskich tj. stanowić będzie ok. 47% wysokości zatrudnienia w tej instytucji (ok. 290 etatów) oraz stanowić będzie ponad dwukrotność zatrudnienia w instytucji Rzecznika Praw Dziecka (ok. 62 etatów).

Dochody podatkowe oraz wpływy ze składek na ubezpieczenie społeczne:

Dla oszacowania dochodów przyjęto wpływy wynikające z docelowego utworzenia 136 etatów w ramach nowo utworzonej instytucji Rzecznika Praw Podatnika.

Na łączną kwotę dochodów składają się wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) oraz składek na ubezpieczenie społeczne, NFZ, Fundusz Pracy.

W 2020 r. dochody z ww. tytułów powinny kształtować się odpowiednio:

1. z tytułu PIT: ok. 1 183 tys. zł
2. z tytułu potrącanych z wynagrodzenia pracownika jak i płaconych przez pracodawcę składek na ubezpieczenie społeczne (3 984,3 tys. zł), NFZ (1001,4 tys. zł), Fundusz Pracy (315,9 tys. zł), czyli łącznie ok. 5 302 tys. zł.

Szacując dochody z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) wzięto pod uwagę przepisy ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, określające wysokość udziału JST w dochodach z PIT (tj. 48,81%) oraz budżetu państwa (tj. 51,19%).

Mając na uwadze powyższe w 2020 r. dochody budżetu państwa z tytułu PIT oszacowano na 605,53 tys., dochody JST na 577,38 tys. zł.

Szacując dochody w latach następnych uwzględniono wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – w zakresie wzrostu wynagrodzeń.

Pozostałe wpływy

Wprowadzenie instytucji Rzecznika wiąże się z szeregiem usprawnień, które będą skutkowały zwiększeniem wpływów budżetowych m.in. wynikających ze zmniejszenia liczby wniosków o wydanie interpretacji indywidualnych oraz pozytywnego wpływu projektu na działalność sądów administracyjnych. Ze względów ostrożnościowych wynikających z braku możliwości dokładnego oszacowania tych wpływów, nie uwzględniono pozytywnego wpływu regulacji na sektor finansów publicznych, tj. budżet państwa i JST.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Czas w latach od wejścia w życie zmian		Skutki						Łącznie (0-10)
		0	1	2	3	5	10	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Stworzenie instytucji wpłynie pośrednio na lepszą reprezentację i ochronę interesów przedsiębiorców oraz poprawę środowiska, w którym funkcjonują.						

	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Stworzenie instytucji wpłynie pośrednio na lepszą reprezentację i ochronę interesów przedsiębiorców oraz poprawę środowiska, w którym funkcjonują.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Stworzenie instytucji umożliwiającej lepszą reprezentację i ochronę interesów podatników w kontaktach z organami podatkowymi. Projekt może przyczynić się także pośrednio do wzrostu dochodów rozporządzalnych sektora gospodarstw domowych.
	(dodaj/usuń)	

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie ustawy o Rzeczniku Praw Podatnika pośrednio wpłynie korzystnie na rozwój przedsiębiorstw w wyniku zmniejszenia liczby spraw, w których działanie organów postrzegane jest negatywnie przez podatników. Spowoduje to zwiększenie zaangażowania przedsiębiorców w rozwój prowadzonej działalności i zmniejszenie czasu poświęcanego na załatwianie spraw administracyjnych. W konsekwencji proponowane rozwiązania będą miały pozytywny wpływ na rozwój przedsiębiorczości.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy

Projekt nie nakłada dodatkowych obciążeń regulacyjnych na podatników. Uprawnienia podatników wynikające z projektowanych przepisów mają na celu wsparcie ich praw. Tak samo nadanie określonych w projekcie ustawy uprawnień Rzecznikowi i innym podmiotom ma na celu zapewnienie jak największej ochrony praw podatnika w kontaktach z organami podatkowymi.

Projekt może powodować dodatkowe obowiązki dla organów administracji publicznej (np. reagowanie na interwencje, zapytania, wnioski) oraz sądów administracyjnych (np. wystąpienie Rzecznika z wnioskiem do Naczelnego Sądu Administracyjnego o podjęcie uchwały).

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie ustawy o Rzeczniku Praw Podatnika pośrednio wpłynie korzystnie na rozwój przedsiębiorstw w wyniku zmniejszenia liczby spraw, w których działanie organów postrzegane jest negatywnie przez podatników. Spowoduje to zwiększenie zaangażowania przedsiębiorców w rozwój prowadzonej działalności i zmniejszenie czasu poświęcanego na załatwianie spraw administracyjnych. W konsekwencji proponowane rozwiązania będą miały pozytywny wpływ na rynek pracy. Rozwój przedsiębiorstw, spowoduje zwiększenie ich konkurencyjności na rynku krajowym i zagranicznym. Następstwem tego będzie zwiększenie zapotrzebowania na nowych pracowników. Zwiększenie zatrudnienia wpłynie na zmniejszenie bezrobocia i w konsekwencji na wzrost wynagrodzeń. Natomiast wzrost zamożności społeczeństwa pozytywnie wpływa na zwiększenie konsumpcji wewnętrznej, a tym samym zwiększa zapotrzebowanie na produkty i usługi krajowych firm, które otrzymują w wyniku tego kolejny pozytywny impuls do rozwoju i utworzenia nowych obszarów zatrudnienia.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: ...	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projekt nie wpływa na wskazane powyżej obszary.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Planuje się, że ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
<p>Ewaluacja nastąpi po 3 latach od wejścia przepisów w życie. Dokonana zostanie ocena działalności Rzecznika Praw Podatnika poprzez zbadanie:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ wniosków, które wpłynęły do Rzecznika wraz ze wskazaniem, czy w odpowiedzi na nie podjęte zostały odpowiednie czynności, czy wskazano wnioskodawcy przysługujące mu prawa i środki zaskarżenia, przekazano sprawę według właściwości, czy też nie podjęto czynności;▪ podjętych przez Rzecznika interwencji wraz ze wskazaniem sposobu rozstrzygnięcia sprawy;▪ wniosków Rzecznika do właściwych organów o podjęcie inicjatywy ustawodawczej albo wydanie lub zmianę innych aktów prawnych; wniosków o wydanie objaśnień prawnych;▪ wniosków do Naczelnego Sądu Administracyjnego o podjęcie uchwały;▪ skarg do sądu administracyjnego, w tym skarg kasacyjnych do Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz skarg o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia;▪ wniosków do organów podatkowych o wszczęcie postępowania;▪ wystąpień do ministra właściwego w sprawach finansów publicznych z wnioskiem o wydanie decyzji uchylającej lub zmieniającej decyzję ostateczną.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	